

Personatges

Entrevista a Antoni Martí Gich, documentalista i cineasta

Rosa M. Masana

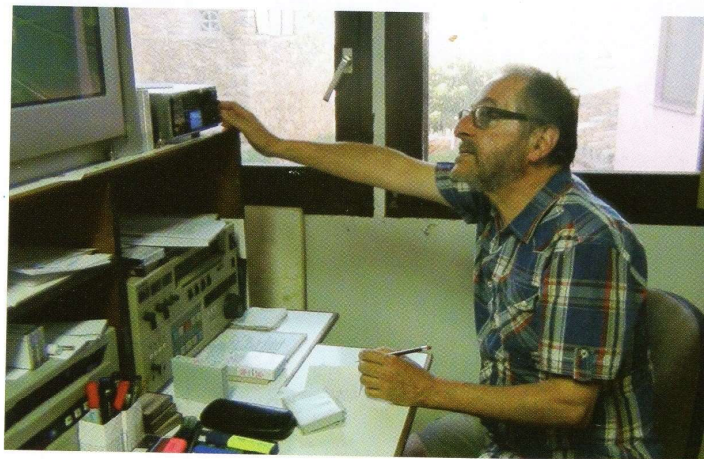
Antoni Martí Gich té una llarga trajectòria professional. De molt jove va iniciar-se en la que seria la seva professió, treballant en empreses de retolació i després va estudiar Arts gràfiques a l'escola Massana de Barcelona. No va tardar a realitzar els seus primers curtmetratges i l'any 1984 va crear la productora Videoplay a la Bisbal d'Empordà. Està casat amb Dolors Fuster, amb qui hi han tingut dues filles –ara ja tenen un nét–: junts han pogut donar vida a una gran diversitat de produccions audiovisuals.

- Podries explicar-nos quelcom de la teva vida?

- Vaig néixer a una clínica del Barcelona l'any 1947. Vivíem al carrer València, al barri del Clot de Barcelona. De petit vaig anar a la escola Vila i a l'acadèmia Trilla. Quan tenia 9 anys la meua mare, que era infermera, va morir i més endavant el meu pare es va tornar a casar. Puc dir que vaig passar la meua infantesa a la Barcelona romana: el meu pare era artesà de la fusta i tenia el seu taller prop de la plaça dels Traginers; aquella era una zona magnífica, perquè hi havia una plaça que tocava gairebé a l'antiga muralla i al carrer Pom d'or. Recordo les fogueres que hi fèiem per Sant Joan, la font de dos brocs, els comerços i tallers que hi havia, com el d'un manyà que tenia l'enclosa a tocar de la mateixa muralla, un torner, un bodeguer, un bar on feien menjars... Molt a prop també hi havia les esglésies de Sant Just i Sant Pastor i de Santa Maria del Mar.

- Vas començar a treballar de molt jove?

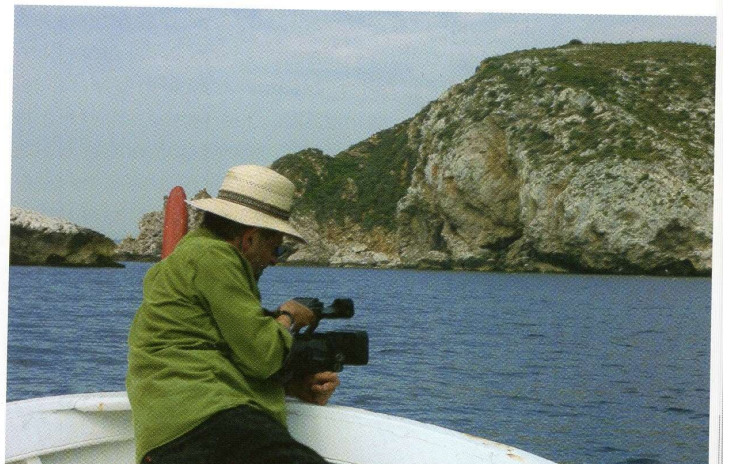
- El meu pare volia que aprenguéssim l'ofici d'ebenista i decorador, però als catorze anys vaig entrar a treballar al taller de policromia del senyor Serra, que li va

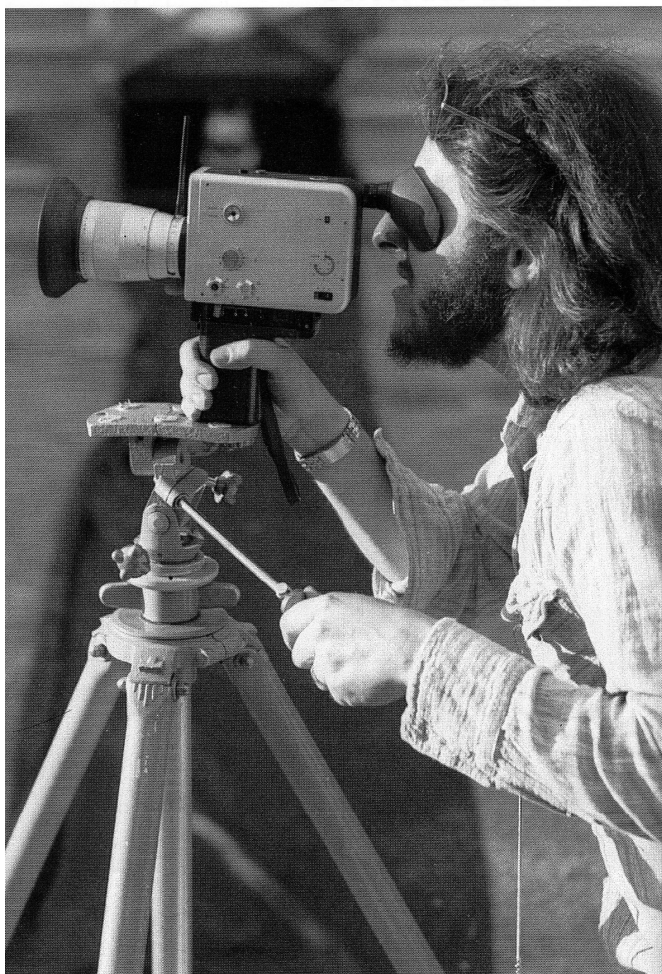

Antoni Martí treballant al seu estudi de Fonteta el juliol del 2015. Foto: Rosa M. Masana

suggestir que em matriculés a l'escola de "Maestros pintores y decoradores" de Barcelona. També vaig treballar a l'empresa Vilaró Valls, que feien pintura decorativa utilitzant la tècnica de retolar lletres sobre vidre emprant làmines d'or: aquell procediment era un autèntic art. Més endavant també vaig treballar a l'empresa de rètols Fontcoberta, situada entre els carrers Entença i Rocafort, prop de la Model. Pintaven

Antoni Martí durant una filmació a les illes Medes l'any 2010. Foto: Josep Pascual (arxiu Antoni Martí)

Antoni Martí filmant amb la seva càmera. Imatge cedida per Antoni Martí

rètol per els tramvies i autobusos i feien els rètols de la Coca-Cola i del Cola Cao, entre d'altres.

- **També vas estudiar a l'escola Massana...**

- Em vaig matricular a l'escola Massana del carrer Hospital el curs 1966-67 amb l'objectiu d'estudiar disseny gràfic i, a partir d'aquell moment la meua vida va fer un gir radical. Vivíem uns moments on tot bullia, aquell ambient d'estudiants crítics amb el sistema, les oportunitats culturals que oferia l'escola i el propi barri eren magnífics. Va sorgir la nova cançó amb Maria del Mar Bonet i en Jaume Sisa, que també anaven a la Massana. Els "massaneros" sovint anàvem al teatre Romea, a concerts de la Nova cançó, a sales de cinema d'art i assaig com el Publi, que va ser una de les primeres d'aquest estil. Fèiem un grup on ens trobàvem persones que després van destacar, com en Quim Monzó o l'Albert Abril.

- **D'on et va venir la motivació per fer pel·lícules?**

- Els "massaneros" vam conèixer en Juli Cuartero,

un xicot més gran que nosaltres que havia tornat del Brasil i coneixia el nou cinema brasiler, i al Publi solien passar pel·lícules d'aquestes, també de la *Nouvelle Vague* i del *Free Cinema*.

- **Quan us vau traslladar a viure a la Bisbal ?**

- Des de molt petit jo sempre havia vingut a passar els estius a la Bisbal, a casa de la meua cosina Carme Roig Gich, coneguda com la "Carme de l'horta" perquè té terres de conreu a la zona de la Guardiola i ven els seus productes a la plaça Major de la Bisbal.

- **També has treballat per organismes oficials...**

- A partir de l'any 1977 vaig realitzar noticiaris per l'Institut de Cinema Català (ICC), i entre el 1981 i el 1985 junt amb Ferran Llagostera, Ildefons Duran, Albert Abril, Pep Callís Manel Cussó i Antoni Verdaguer vàrem realitzar, mitjançant la productora Centre Promotor de la Imatge, la sèrie *Comarques de Catalunya*. Per TV3 es va fer *Pobles de Catalunya*, que era la sèrie que obria la programació de TV3 l'any 1984. El primer poble del que vàrem parlar va ser la Bisbal d'Empordà.

- **I docència?**

- Entre els anys 1979 al 1983 vaig donar classes de cinema al Centre d'Ensenyament de la Imatge (CEI), a la Escola Massana, a l'Institut d'Ensenyament de la Bisbal i a diverses escoles de Girona com Bruguera, Font de la Pólvara, Vila Roja o Carme Auguet, entre d'altres.

- **I d'aquesta teua faceta de fer recerques de filmacions antigues, què ens en pots dir?**

- A partir d'haver fet una recerca pel documental del Tren Petit vàrem descobrir el Fons cinematogràfic d'en Pere Comellas de Corçà, que als anys vint ja filmava amb pel·lícules de 35 mil·límetres. També vàrem conèixer altres autors de Palafrugell, Terrassa o Sabadell, que van posar a la nostra disposició una informació molt valuosa i adient per dur a terme muntatges de revisió històrica.

- **Ens podries explicar com la anar la fusió de Videoplay@vinagreta?**

- L'any 2008 Videoplay es va fusionar amb l'estudi de disseny, comunicació i creativitat de Torroella de Montgrí de les germanes Marina i Silvia Yxart. Tot i existir entre nosaltres una gran distància generacional compartim molts punts de mira pel que fa a la comunicació audiovisual i per aquest motiu hem compartit diverses de les darreres produccions, com el documental *El territori al plat* (2010), el curtmetratge de ficció *Ombres* (2011), el curtmetratge documental *Gavians, crit d'alerta* (2011) o *Aiguabarreig* (2014).

- **La teua muller, Dolors Fuster, ha estat un gran puntal en les teves creacions, veritat?**

- Si, fa més de 40 anys que estem junts, ens vam

casar l'any 1972 i sense ella les coses no serien com són ara, hem fet un bon equip i ella ha actuat de productora, sempre està a l'aguait dels diversos treballs que realitzem.

- Es pot dir que el teu principal interès ha estat el paisatge humà?

- I tant que sí, perquè nosaltres el que tenim són paisatges humanitzats: de paisatges naturals ja no en tenim perquè en tot hi ha la mà de l'home, tant per bé com per mal.

- Projectes de futur ?

- En aquest moment estem preparant un documental sobre una de les persones que més influència a tingut en mi, però no es pot dir el nom: serà una sorpresa que li donarem a aquesta persona.

Filmografia seleccionada curtmetratges:

1987: *El tren petit*. Primer premi de vídeo etnogràfic al V Festival de Vídeo dels Països Catalans, Estavar.

1988: *Diari d'una transhumància*. Premi al millor treball tècnic al IV Certamen de Cine y Vídeo Etnológico de las Comunidades Autónomas.

1989: *Costa Brava Girona*. Fet per encàrrec del Patronat de Turisme Costa Brava Girona, va obtenir el segon Premi al Festival Internacional del Film Turístic Ferie-89 de Copenhaguen.

1990: *El Delta de l'Ebre*.

1990: *El retorn del Nèmesi*. Primer premi al III Certamen Internacional Casa de Las Ciències de La Coruña i Premi a la millor realització de vídeo als IX Premis de Cinema i Vídeo de la Generalitat de Catalunya de 1991.

1993: *El fòssil vivent*. Finalista al VI Certamen Casa de Las Ciencias de La Coruña. Diploma d'Honor en la VI Bienal de Cine y Vídeo Científico Español de la Universidad de Zaragoza. Segon Premi de la secció d' investigació al I Certamen de Vídeo sobre Medio Ambiente d' ICONA Naturama.

1994: *Meteors*. Premi en el concurs de Vídeo Escolar del Departament d'Ensenyament i del Programa de Mitjans Audiovisuals (PEMAV).

1995: *Foc foc foc: Dracs, 10 anys de correfocs*. Menció d'Honor al VII Festival de Cinema de Girona.

1996: *Pere Comellas: un pioner empordanès*. Primer premi de la secció documental del VIII Festival de Cine i Vídeo de Girona.

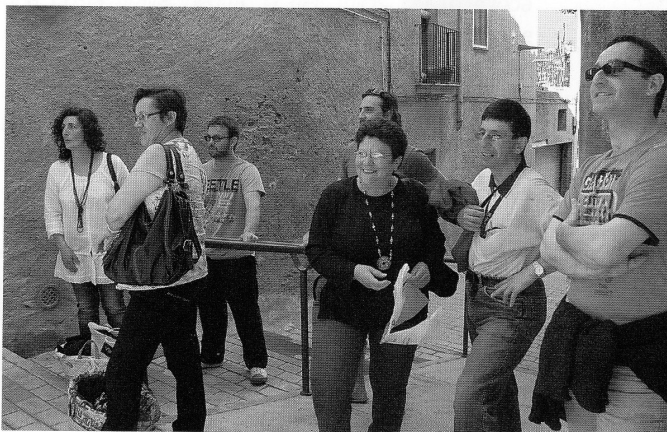
1996: *Presoners del gran rei*. Menció en el concurs ACIERS (Art et Culture dans l'Industrie et la Recherche Scientifique) de Font-Romeu, França.

1997: *El color de les cendres*.

1997: *Plaisatges*.

D'esquerra a dreta: Antoni Martí, Quim Monzó i Albert Abril l'any 1976 rodant el llargmetratge Hic Digitur Dei. Imatge cedida per Antoni Martí

Al centre, Dolors Fuster durant un rodatge de la pel·lícula Ombres a Verges l'any 2010. Imatge cedida per Dolors Fuster

2008: *Costa Brava, la mirada del viatger*.

2014: *Aiguabarreig*. Format per vint petites peces temàtiques de poesia, coproducció Videoplay @vinagreta amb Marina Yxart, Silvia Yxart, Dolors Fuster i Antoni Martí.

2014: *La veu del carbó. Luís Pla (1923-2013)*.

Filmografia seleccionada llargmetratges:

1975: *El pallaso espanyat*. Basada en la novel·la de Llorenç Capellà

1976-1977: *Hic Digitur Dei*.

1979: *Contes a la vora del foc*

1986: *Una nit a Casablanca*, rodada entre Girona i el Delta del Ebre amb Emma Vilarasau i Carles Pongilupi.